N°. 3723.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon Droit.

Dit blad verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 5.00; voor de buitensteden franko p. p. ƒ 6.00.
Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan »het Bureau van DE TIJD."

DONDERDAG 4 AUGUSTUS.

Advertentiën van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentiën wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 3 Augustus.

Wij geven hier het vervolg van het voorloopig verslag over de koncessie van den *Zuiderspoorweg*:

»Na de wisseling van denkbeelden over de aan den Zuiderspoorweg te geven rigting, werd ook *de wijze van aanleg* besproken. Op nieuw vertoonden zich daarbij eenige voorstanders van het stelsel om de meest belangrijke spoorweglijnen regtstreeks door den Staat te doen aanleggen. Zij bragten echter geene nieuwe argumenten voor dit hun gevoelen te berde, en bepaalden zich tot het beweren, dat als deze belangrijke aangelegenheid geheel in handen der Regering was, zij meerdere vrijheid zou bezitten om bij het bepalen van de rigting der lijnen alleen met het algemeen belang te rade te gaan en de voortzetting der aangevangen werken naar gelang der in de schatkist voorhanden zijnde middelen te regelen. Enkele andere leden ontveinsden niet, dat de loop, dien de zaak der spoorwegen hier te lande nam, en de toenemende onzekerheid, of de daaromtrent gedane voorstellen tot het gewenschte gevolg zouden leiden, hen tot het stelsel van staatsspoorwegen deed overhellen, in de hoop, dat bij de aanneming van dat stelsel althans iets tot stand zou worden gebragt.

»Door de behandeling van dit punt werd men geleid tot de vraag, of niet aan de Volksvertegenwoordiging meer invloed op de bepaling van de rigting der lijnen moest worden gegeven dan thans het geval is.

»De goedkeuring van die lijnen wordt nu toch reeds indirect gevraagd door het voorstel om tot den aanleg daarvan met rijksmiddelen mede te werken. Men bedoelt niet eene omschrijving in zoovele bijzonderheden, als het latere voorstel van wet tot verklaring van het algemeen nut zal moeten behelzen, maar eene aanwijzing van de hoofdpunten der goed te keuren strekking. Dit ware, in een artikel te doen, waarop dan, gelijk de finantiële voorwaarden het regt van amendement kon worden toegepast, en alzoo de zekerheid verkregen dat de rigting in de voorname trekken met het gevoelen der Kamer overeenkwam. In de bepaling der rigting is het algemeen belang althans niet minder dan in de regeling van geldelijken bijstand betrokken. Bij eene concessie als de nu behandelde, zoo als ook bij die van den Noorderspoorweg, waarbij de uitvoering door rijkshulp gewaarborgd wordt, en de concessionarissen zich de rigting blijkbaar door het Gouvernement hebben laten voorschrijven scheen zoodanige vaststelling in de wet zelve geen wezenlijk bezwaar te kunnen ontmoeten en eene allezins doeltreffende voorbereiding van de volgende wetten tot verklaring van het algemeen nut. Men meende de toepassing van dit denkbeeld alsnog der Regering met aandrang in overweging te moeten geven.

»Ook voor zoover men met de rigting, aan den Zuiderspoorweg te geven, vrede had, achtte men de handelwijze der Regering omtrent het verleenen der concessie van dien weg aan de heeren Bredius en van Sypesteyn geenszins genoegzaam geregtvaardigd. Ook hier weder, even als bij het verleenen van de concessie voor den Noorderspoorweg, schijnt eene bloote keus van personen te hebben plaats gehad en het belang des lands niet genoegzaam behartigd te zijn. Dat belang had toch ontwijfelbaar het openen van gelegenheid tot mededinging gevorderd. Alleen waar zulk eene mededinging is beproefd, bestaan waarborgen, dat het werk op de voorwaarden zal worden volbragt, die voor den Staat het voordeeligst zijn. Te eer moest de Regering zich genoopt hebben gezien om, na het over de rigting van den Zuiderspoorweg met zich zelve eens te zijn geworden, omtrent de voorwaarden van aanleg een wedstrijd te openen, daar zij de zekerheid bezat dat het bij dien strijd niet aan gegadigden ontbreken zou. Reeds sedert lang toch zijn onderscheidene aanvragen om concessie voor dien weg ingekomen. Men behoeft, om van andere, die niet ter algemeene kennis zijn gekomen, niet te gewagen, slechts de aanvragen van de heeren Suermondt en andere aanzienlijken en kapitalisten, van Riche-Frères te Brussel, van P. Blanchemanche & comp. en van Lamaison en Saportas te noemen. Er schijnt weinig twijfel aan, dat indien de regering voorwaarden van toewijziging der lijn openbaar gemaakt, mededingers opgeroepen en de door de begunstigde maatschappij te vervullen verpligtingen bepaald omschreven had, deze en andere vereenigingen zich zouden hebben opgedaan, om naar het verkrijgen der concessie te dingen. Aan navolgenswaardige voorbeelden omtrent de wijze van inrigting van zulk eene uitbesteding der concessie ontbrak het niet. De bepalingen der Fransche wetten van 15 Julij 1845 en van 8 Julij 1852 geven daarvoor eenen geschikten leiddraad aan de hand.

»In plaats daarvan heeft de Regering onderhandelingen aangeknoopt met den heer Bredius, wiens aanvrage om concessie reeds van oudere dagteekening was, hem gedwongen om van zijne oorspronkelijke denkbeelden omtrent de te volgen rigting af te gaan en hem het begrijpen van de Zeeuwsche lijn in zijn plan opgedrongen. Dat kan de goede weg niet zijn om in eene zaak als deze tot uitkomsten te geraken, die met het welbegrepen algemeen belang strooken. De personen, met wie de Regering op zulk eene wijze onderhandelt, moeten wel geneigd zijn om ten slotte alles toe te geven wat men van hen verlangt, daar het in het wezen der zaak de Staat is, die alles betaalt en hen voor te lijden schade waarborgt. Maar zoo doende wordt dan ook elke prikkel weggenomen om de zaak op het zuinigst te berekenen en aan te leggen, en den van rijkswege gevraagden onderstand binnen de engste grenzen te beperken.

»Nog andere in 't oog vallende bezwaren vloeijen uit zulk eene wijze van verleenen der concessie voort. Zoo is, ongetwijfeld ook ten gevolge van den loop, dien de onderhandeling met de heeren Bredius en van Sypesteyn genomen heeft, in de verleende concessie de bepaling gebragt, dat de werken aan den Zeeuwschen spoorweg eerst een aanvang mogen nemen nadat de weg van Rotterdam naar Maastricht voltooid is. Eerst na zes jaren alzoo mag voor deze lijn de hand aan 't werk worden geslagen en in de gunstigste onderstelling kan zij niet dan na tien jaren voltooid zijn. Maar is het niet te vreezen dat de concessionarissen als het zesjarig tijdperk verloopen is, zich van eene verpligting, die zij huns ondanks op zich genomen hebben, zullen trachten te ontslaan, en dat dus zelfs het ver verwijderd uitzigt op den Zeeuwschen spoorweg niet verwezenlijkt zal worden? Waarom dan niet liever, in het stelsel der Regering zelve, die lijn het onderwerp gemaakt van eene afzonderlijke concessie en deze aan eene der andere vereenigingen, die zich voor dit werk hebben aangeboden, gegund? Het geheele werk is daarvoor belangrijk en kostbaar genoeg. Zoo doende zouden *»de billijke wenschen der provincie Zeeland"* in zoover hebben kunnen worden bevredigd, dat te gelijk met aan den weg van Rotterdam naar Breda ook aan dien van Vlissingen naar Rozendaal de hand wierd geslagen. Wel toonden eenige leden zich, met het oog op de bestaande landgemeenschap, niet voor het geven van zekeren voorrang aan de Vlissingsche lijn gestemd; maar ook dezen moesten erkennen, dat gelijktijdige aanvang en aansluiting der beide lijnen niet meer dan billijk was.

»Bovendien wordt, meende men, door de zonderlinge gedragslijn, die de Regering ten aanzien van het verleenen van concessie volgt, onregt gedaan aan de aanvragers, die niet tot de begunstigden behooren. Niet zelden blijven zulke aanvragen — en men doelt hier niet enkel op die voor den Zuiderspoorweg — een geruimen tijd geheel onbeantwoord. Soms volgt eene weinig gemotiveerde afwijzing; somtijds ook de wenk om zich met degenen, aan wie de concessie verleend is, zoo goed mogelijk te verstaan. Nu voerde men wel daartegen aan, dat de Regering, zoo lang zij het stelsel van concessie volgt, moeijelijk anders handelen kan, en zelfs eenigermate door de bekende motie van orde van 22 Februarij 1858 tot het doen eener keus uit de bij haar ingekomen aanvragen van concessie gedwongen is; maar het antwoord was, dat men aan die motie van orde eene geheel andere beteekenis geeft dan zij werkelijk had. De Kamer doelde daarbij niet op concessiën van zulk eenen overgrooten omvang als de thans behandelde, maar op veelbelovende spoorweg-ondernemingen van mindere uitgestrektheid, waarvoor de aanvragen destijds reeds geenszins ontbraken. Juist om het toen bij de Regering heerschend denkbeeld van het gelijktijdig ondernemen van een geheel spoorwegnet tegen te gaan, wilde men dat er iets op kleinere schaal, gedaan wierd. In elk geval had men alleen werkelijk gemeende, genoegzaam voorbereide aanvragen op het oog, aanvragen, waaraan eene opzettelijk opneming van het terrein en het maken van kaarten en profils op kosten der aanvragers zelven was voorafgegaan. Zulk eene goed voorbereide aanvrage is die van de heeren Bredius en van Sypenstein voor den Zuiderspoorweg evenmin als die van de heeren Sloet en Reuchlin voor den Noorderspoorweg. Zij kunnen het ook daarom niet zijn, omdat de rigting, door de aanvragers oorspronkelijk voorgesteld, gedurende de onderhandelingen met de Regering is gewijzigd. Intusschen heeft dat verleenen der concessie aan personen, die zich niet genoegzaam hebben voorbereid, ten gevolge, dat in de toegestane voorwaarden de hoogst bezwarende bepaling moet worden opgenomen omtrent het gunnen van een tweejarig tijdvak voor het opmaken der plannen, en dat dus jaren verloopen, eer de spade in den grond gestoken wordt. Ook uit dat oogpunt wordt door de keus van personen voor de concessie onregt gepleegd jegens anderen, met name hen, die zich de kosten en moeite hebben getroost om hun plan vooraf te doen uitwerken. Men wees daarbij op de heeren Beerink c. s., die in dit opzigt, blijkens de kennig bewerkte plans en kaarten, waarvan zij ook aan leden der Kamer inzage hebben verleend, voor hun plan tot den aanleg van den Noorderspoorweg meer hebben gedaan dan eenig ander concessionaris, en wier arbeid, naar het schijnt, de vergelijking met de uitkomst der opnemingen, van regeringswege op rijkskosten gedaan niet behoeft te schromen.

»Ter gelegenheid van het melding maken van aanvragen om concessie, die, als zij gedaan worden, de belangstelling van het publiek wekken, maar waarvan het sedert niets meer verneemt, kwam ook eene aanvrage ter sprake voor de lijn van Maastricht naar Nijmegen of Arnhem, waarbij de naam van het huis Rotschild genoemd was. Eenige leden wenschten bepaald te weten, hoe het met deze aanvrage stond.

»Voorts werd, als een voorbeeld van de moeijelijk verklaarbare handelwijze der Regering ten aanzien van dit punt, het gebeurde met de lijn van Scheveningen en 's Gravenhage naar Gouda aangehaald. Daarbij geldt het een werk van beperkten omvang, onmiskenbaar nut, en waarvoor het niet moeijelijk kon vallen de vereischte gelden bijeen te brengen. Sedert jaren werd van meer dan ééne zijde de aandacht der Regering op deze lijn gevestigd. Toen in lateren tijd de vice-president der Rhijnspoorwegmaatschappij zich de zaak aantrok en het bepaalde verzoek deed om voor de benoodigde 2½ millioen eene rentegarantie van den Staat van slechts 3 per cent te verwerven, werd hem geantwoord, dat daarin niet getreden kon worden, omdat er reeds andere aanvragen waren gedaan. Inderdaad heeft men van onderscheidene aanvragen voor dien weg gehoord, op geene van welke echter, zoo men wel onderrigt is, ooit eenig antwoord ontvangen is. Daarbij heeft men zich herinnerd, dat de Hollandsche Spoorwegmaatschappij, zoo het schijnt om den aanleg van de lijn te weren, onder een vorig Ministerie zelve de concessie gevraagd en daaraan zekere belofte van spoorversmalling, mits onder genot van een rijks-subsidie, verbonden had. Dat subsidie voor de spoorversmalling is toen niet verleend. Intusschen is dan toch het doel om het werk te keer te gaan bereikt. Thans is er sprake van het doen plaats hebben der spoorversmalling op den Hollandschen spoorweg op rijkskosten, en dat wel op een tijdstip nu een groot deel van het spoor op dien weg vernieuwing behoeft!

»Gedurende den loop der overweging werd meermalen de klagt geuit, dat de Memorie van Toelichting tot het wetsontwerp in menig opzigt te wenschen overlaat, en zoowel aan onvolledigheid en duisterheid, als aan tegenspraak met zich zelve lijdt. Noch de eerste afdeeling, die van *de rigting van den weg* handelt,

noch de tweede, die *financiële beschouwingen* bevat, had voldaan aan de verwachting.

»Terwijl men, gelijk reeds vroeger uit dit verslag bleek, de zinsnede over de bestemming van den Zuiderspoorweg, waarmede de memorie aanvangt, gaarne beaamt, zocht men te vergeefs naar een afdoend betoog, dat het gedane voorstel aan die vooruitgezette stelling beantwoordt. In plaats van de zaak in het groot te beschouwen en de overtuiging te wekken, dat de gedane keus der lijn inderdaad met het algemeen belang strookt, daalt de memorie dadelijk tot strijdvragen van ondergeschikten of plaatselijken aard af, en straalt daarin hier en daar vrij duidelijk de neiging door, om vooral ook de provincie Zuidholland te bevredigen. Naar mate het gevaar grooter is om geheel de gelegenheid der aan te leggen spoorwegen op het terrein der locale belangen over te brengen, behoorde de Regering zich zorgvuldiger te wachten, om van het onzijdig standpunt, dat steeds het hare moet zijn, af te wijken.

»Zonderlinge gezegden treft men in de Memorie van Toelichting aan. Zoo wordt op bladz. 3 beweerd, dat als de zuiderlijn van Rotterdam uit zal gaan en de Vlissingsche lijn zal zijn aangelegd, de voordeelen, welke de haven van Vlissingen aan den groothandel verschaffen kan, niet uitsluitend voor Antwerpen, maar ook voor de Hollandsche koopsteden verkrijgbaar zullen zijn. Men acht het tot stand komen der Zeeuwsche lijn allezins in het belang van het algemeen, maar twijfelt, of de Hollandsche koopsteden daarin een bijzonder voordeel voor zich zullen zien. In elk geval hangt het voorgespiegelde voordeel niet van de gekozen rigting Rotterdam-Breda af. Naar het gevoelen der leden, die de lijn Utrecht-'s Hertogenbosch voorstaan, zou bij het tot stand komen dier lijn Zeeland even goed, zoo niet beter, met Holland verbonden worden.

»Evenzoo trok het de aandacht, dat de Memorie van Toelichting bij herhaling verkondigt, dat de geconcessioneerde lijn niet genoegzaam aan het doel beantwoordt, terwijl dan toch de aanvulling, die in het stelsel der Regering door het maken van eenen tweeden rivierovergang tot stand moet komen, zich slechts in een nevelachtig verschiet vertoont. Onderaan op bladz. 3 wordt gezegd, dat de gemeenschap tusschen de zuidelijke en noordelijke provinciën door de geconcessioneerde lijn »*slechts gedeeltelijk*" tot stand wordt gebragt. Op bladz. 4 wordt herhaald, dat de geconcessioneerde lijn de eerste is van een meer uitgebreid spoorwegnet, »*dat* VROEGER OF LATER *het Noorden en Zuiden des Rijks met elkander moet verbinden.*" Maar juist die verbinding is de bestemming van den weg en bij herhaling wordt dus erkend, dat dit doel van geheel het werk niet bereikt wordt! Nu weet men wel, dat tot wegruiming van dit onmiskenbaar bezwaar zoowel in de Memorie van Toelichting als in de concessie zelve van eene eerste en tweede en derde voorkeur voor de lijnen van 's Hertogenbosch over Grave naar Nijmegen, van Tilburg naar Turnhout en van Helmond naar Eindhoven en Tilburg en naar de Belgische grenzen gesproken wordt. Maar, vroeg men, welke andere beteekenis heeft dat schenken van voorkeur voor andere lijnen aan concessionarissen, die reeds dadelijk meer ondernemen dan zij voornemens waren, dan dat men voor's hands zooveel mogelijk te leur gestelde verwachtingen bevredigen wil? Het komt op al die onderdeelen thans niet aan, maar wel daarop, dat de eerst aan te leggen hoofdlijn in alle opzigten goed gekozen zij en de stam worden kunne, van welken zich op de gemakkelijkste en voordeeligste wijze takken in de onderscheidene rigtingen verspreiden.

»In de *financiële beschouwingen* der Memorie van Toelichting heeft men ongaarne het betoog gemist, dat de aanleg van den Zuiderspoorweg niet anders dan door rentegarantie van het daarvoor benoodigd kapitaal te verkrijgen is. De Regering schijnt te kennen te willen geven, dat, nu het voorbeeld met den Noorderspoorweg gegeven is, voor de zuiderlijn hetzelfde moet worden toegestaan. Maar die kracht van het voorbeeld schijnt niet genoeg om het aangaan van zulke bezwarende verbindtenissen voor den Staat genoegzaam te regtvaardigen.

»Met genoegen las men in dit deel der Memorie van Toelichting, dat de Regering het geraden acht, de baten, die zich in 's Rijks kas bevinden, niet ongebruikt te laten liggen, en dat de renten, die door inkoop van schuld worden uitgewonnen, zeer wezenlijke besparingen zijn. Naar het oordeel van verscheidene leden is echter in de laatste maanden die leer door de Regering geenszins opgevolgd."

In de proklamatie van Keizer Frans Jozef aan zijn volk komt de verklaring voor, dat hij den vrede gesloten heeft, omdat hem door den vijand gunstiger voorwaarden waren aangeboden, dan zijne oudste bondgenooten voor hem bedongen. Die verklaring heeft aanleiding gegeven tot talrijke ophelderingen van de zijde der neutralen. De Pruissische Regering, die zich door de beschuldiging diep gekrenkt gevoelde, heeft zich gehaast al hare officiële dokumenten publiek te maken, ten bewijze, dat zij volkomen vreemd is aan de meer ongunstige voorwaarden, waarvan de Keizer van Oostenrijk heeft gesproken. Met der daad, daaromtrent schijnt thans geen twijfel meer mogelijk. Eene dergelijke verklaring is afgelegd door het St.-Petersburger kabinet. Er blijft dan nog Engeland. Daar heeft de parlementaire diskussie een punt opgeligt van den sluijer, die de onderhandelingen van Villafranca bedekt. De lords Palmerston en Russell hebben in het parlement verhaald, dat zij van Keizer Napoleon de bekende ongunstigere voorwaarden hadden ontvangen, als een voorstel, door bemiddeling van Engeland, te Weenen voor te dragen. Die voorstellen, door lord Palmerston, »een stukje papier" genoemd, zijn door Engeland niet goedgekeurd, noch aanvaard. Engeland heeft slechts tot bode gestrekt, om ze over te brengen. Inmiddels had de Keizer binnen 24 uren van Engeland antwoord gevraagd, dat niet kon gegeven worden. Bij het uitblijven daarvan heeft Keizer Napoleon zich regtstreeks tot Frans Jozef gewend en den vrede van Villafranca gesloten Maar hoe is nu Frans Jozef in de meening gebragt, dat Keizer Napoleon hem beter dan de oude bondgenooten behandelde? Wie heeft het bedrog gepleegd, dat hem de meer ongunstige vredesvoorwaarden, door het *Maizer* dagblad openbaar gemaakt, en door Keizer Napoleon-zelven in de wereld gezonden, aan Pruissen en Engeland heeft doen toeschrijven? Dat is nog door niemand gezegd, ofschoon het op aller lippen ligt. Dewijl geen der neutralen daaraan eenige schuld heeft, zoo moet de auteur der verdichting in het Fransche hoofdkwartier gezocht worden. De list is behendig geweest, de Keizer van Oostenrijk is er zonder achterdocht ingeloopen, zoo als uit zijne proklamatie blijkt. Maar of de auteur van de welgeslaagde list daarbij eer, achting en vertrouwen winnen zal, meenen wij te mogen betwijfelen.

Bij de herstemming tusschen de heeren mr. F. T. Westerwoudt en mr. J. J. Splitgerber, ter verkiezing van een lid van den gemeenteraad, in plaats van wijlen den heer P. van Marselis Hartsinck, zijn gisteren ingekomen 1260 stembriefjes, waarvan 8 van onwaarde werden verklaard, zoodat zijn uitgebragt 1252 geldige stemmen. Hiervan verkreeg de heer Splitgerber 765, en de heer Westerwoudt 484 stemmen, zoodat de heer mr. *J. J. Splitgerber* tot lid van den Gemeenteraad van Amsterdam gekozen is.

Ten gevolge der benoeming van den heer mr J. J. van Deinse, tot prezident der arrondissements-regtbank te Goes, houdt die heer, ingevolge art. 91 der Grondwet, op lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal te zijn, doch is hij dadelijk weder verkiesbaar.

De Thermometer teekende heden als volgt:

's morgens	9 ure	74	graden Fhr.
»	11	77	» »
's namidd.	1	78	» »
»	3	79	» »

Z. M. heeft benoemd: tot burg. der gem. Vianen, mr. H. W. Waardenburg; herbenoemd tot burg. der gem.: Sappemeer H. B. Ter Spill; en Buurmalsen, W. E. van Dam van Isselt.

'sGRAVENHAGE, 2 Aug. Naar wij vernemen, is de heer ds Koetsveld door Z. M. den Koning uitgenoodigd om den 21n dezer eene godsdienstoefening in het kamp te Zeist te houden.

ALKMAAR, 1 Aug. Aan onzen stadgenoot den heer C. Coster, pianist, élève aan het conservatoire te Brussel, is na gehouden konkours de eerste prijs toegewezen.

VLAARDINGEN, 2 Aug. Gisteren avond is onze stad voor de eerste maal met gaz verlicht geweest. Het stadhuis en de woning van den ondernemer waren daarmede verlicht; de stads lantarens lieten hier en daar iets te wenschen over.

ROTTERDAM, 2 Aug. Aan de markt van heden waren de prijzen der Boter: 1ste kwal. *f* 48, 2de kwal. *f* 45, 3de *f* 43.

GORINCHEM, 1 Aug. De marktprijzen van heden waren als volgt: Tarwe *f* 8.50 a *f* 10; Rogge *f* 5.60 a *f* 6.30; Gerst *f* 4 a *f* 4.50; Haver *f* 2.30 a *f* 3.50; Zaden *f* 10 a *f* 10.50; Boter *f* 1 a *f* 1.10 het Ned. ℔.; Kaas *f* 17 a *f* 19 de 50 Ned. ℔.; Eijeren *f* 2.80 de 100 stuks; Aardappelen *f* 3 a 3.25.

De handel in vee was ditmaal belangrijk, vooral voor vreemde rekening tot eenigzins hoogere prijzen. De graanhandel was mede beter dan in de laatste weken; de stemming der markt echter iets flaauwer.

OMMEN, 31 Julij. Als een bewijs dat hier veel boekweit verbouwd wordt, en dit aan de bijenhouders van andere plaatsen niet onbekend is, kan dienen, dat in de laatste 14 dagen hier dagelijks 5 tot 10 wagens met bijenkorven passeerden, die in deze gemeente, zoo lang het gewin aanhoudt, worden nedergezet. Alleen aan den zoogenaamden »Hongerigen Wolf" staan jaarlijks, en ook thans, meer dan 2000 korven, voor welker plaatsing aan den logementhouder 10 cent per stuk betaald wordt. Is de honig uit de boekweit, dan hebben de bijen aldaar een onafzienbaar veld, om honig van de heide te winnen.

De telegraaf van heden meldt het volgende:

PARIJS, 2 Aug. Baron de Bourqueney Fransch gezant bij het Oostenrijksche hof is hier aangekomen en zal zijne instruktiën ontvangen. Het observatie leger zal worden ontbonden, doch de divizën, in het kamp van Châlons vereenigd en bij Helfaut gekampeerd, zullen op den tegenwoordigen voet zamengesteld blijven. In de andere divizien van het observatieleger zal geene verandering worden gebragt.

— 3 Aug. Men verzekert, dat de konferentie te Zurich is bepaald op 6 Aug.

MARSEILLE, 2 Augustus. Uit Rome wordt dd. 31 Julij berigt, dat de hertog de Grammont, naar Parijs ter konferentie met den Keizer ontboden, de reis derwaarts heeft aangenomen.

Generaal Goyon is, volgens eene openbare publikatie, door de municipaliteit in den Roomschen adelstand verheven. Overigens zal aldaar eene buitengewone reunie van kardinalen plaats hebben, terwijl er tevens naamlijsten voor een nieuw ministerie in omloop zijn. Aan eene menigte vrijwilligers, gemagtigd terug te keeren, zullen daartoe de noodige reiskosten verstrekt worden.

WEENEN, 2 Augustus. Prins Metternich vertrekt morgen naar Parijs, om het antwoord van Keizer Frans Jozef op het eigenhandig schrijven van Keizer Napoleon over te brengen.

De Keizer zal heden markies de Banneville ten gehoore ontvangen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 2 Aug. De algemeene bezorgdheid, die in Frankrijk heerscht, betreft den staat der betrekkingen met Engeland. De komst van den heer de Persigny te Parijs en het artikel van den *Moniteur* over de ontwapening, een en ander heeft tot heden niet de spanning kunnen doen verdwijnen, welke ontstaan is na de onderteekening der vredespreliminairen te Villafranca.

— Dat een gedeelte van het Fransche leger nog voor eenigen tijd in Italië zal blijven, wordt bevestigd. Behalve de afdeeling-Trochu, die Parma en Modena moet bezetten, zal de divizie-Autemarre naar Rome en de divizie-Ulrich naar Milaan vertrekken. Alzoo zullen er nog omstreeks vijftig duizend man Franschen in het schiereiland zijn.

— 't Is nog niet bekend of de konferentie van Zurich eenvoudig de te Villafranca overeengekomene bepalingen zal bekrachtigen, of dat er een traktaat zal gemaakt worden, 'twelk de geheele regeling van Italië bevat. Sommigen meenen, dat tusschen hen, die de konferentie eenvoudig wilden doen dienen, om de bijzonderheden van den afstand van Lombardije te bepalen, en zij, welke die konferentie in plaats van een Kongres wilden, een schikking is ontstaan. 't Zou alzoo mogelijk zijn, dat er nog eenige bepalingen ten aanzien der reorganizatie van Italië gemaakt werden, welke bepalingen, volgens lord Palmerston, de bekrachtiging van een Europeesch Kongres zouden kunnen vorderen.

— Mevrouw Espinasse heeft een schrijven gerigt aan het 2de regiment Zouaven, met verzoek haar zoon daarin als regimentskind op te nemen.

— Het schijnt dat Rusland niet zeer opregt geweest is in zijne verklaringen, waardoor Europa het ten minste Frankrijks stillen bondgenoot geloofde. Rusland streefde eenvoudig naar zijn doel: Europa te verdeelen om het te verzwakken. Dit wordt onverholen in een brief uit St Petersburg gezegd, waarvan eene zinsnede luidt als volgt:

»Ik kan u verzekeren dat de staatkunde van vorst Gortschakoff eer bestaat in het vernielen van alle verbonden, welke in Europa kunnen gevormd worden, dan in die te sluiten."

De brief bevat verder, dat Rusland gedurende den laatsten oorlog geen ander gevoelen had, dan sympathie voor de onafhankelijkheid van Italië en vooringenomenheid tegen Oostenrijk, dus geen uitsluitende vriendschap jegens Frankrijk.

— Te Lyon is een ware heilige gestorven, pater de Magallon, stichter of minstens vernieuwer der orde van den H. Joannes van God, welke zich aan het verplegen van verschillende zieken wijdt. Pater de Magallon, zoon van een advokaat-generaal, was eertijds paadje der Koningin van Pruissen en eskadrons-chef onder het keizerrijk; hij had zijn 76e jaar bereikt. Zijne orde telt zes huizen, waarvan een te Parijs, straat Oudinot, heeft 200 religieuzen en verzorgt 1800 zieken.

— Een brief uit Turijn dd. 21 Junij, meldt het vertrek van den heer de Cavour naar Zwitserland. Zijn opvolger heeft aan de Piëmontesche kommissarissen in de Legatiën en de hertogdommen bevolen met »al hunne lieden" naar Piëmont terug te keeren.

— Het ministerie te Turijn wil van het diktatorschap gebruik maken tot afkondiging van belangrijke wetten, zoo voor Lombardije als de oude provinciën. Een groot deel dier wetten, of liever dier hervormingen, zullen niet dan later door het Parlement besproken en gestemd kunnen worden. Anderen vinden in het Parlement-zelf den grootsten hinderpaal tegen die herzieningen, welke toch noodzakelijk zijn. Daaronder behoort o. a. de hervorming der konskriptie en der provinciale administratie, welke dringend noodig is en altijd in de Kamer een steen des aanstoots was, wijl iedere afgevaardigde de belangen van zijn distrikt op den voorgrond wilde gesteld zien.

— Luidens een brief uit Bologna zijn onlangs in die stad 8000 Piëmontezen met twee batterijen aangekomen, terwijl de vrijwilligers en ongeregelde troepen zich in de in opstand zijnde Legatiën hebben verspreid. Men zegt, dat dit een behendige zet is om de ongeregelde troepen te ontwapenen, die voor de steden gevaarlijk konden worden, en hen langzamerhand tot orde en tucht te brengen. Overigens schijnt het, dat de korpsen vrijwilligers naar Lombardije zijn teruggeroepen.

Het Piëmontesche gouvernement heeft den markies Migliorani naar Forli gezonden, ten einde die ordelievende man het land tot gehoorzaamheid aan den H. Vader brenge.

— De heer della Minerva, zaakgelastigde van Piëmont bij den H. Stoel, is op het punt van zijn paspoort te ontvangen.

— Naar gezegd wordt zouden de troepen der geallieerden, die Lombardije bezetten om het van 't Oostenrijksche juk te bevrijden, zeer slecht door de boeren en veldbewoners ontvangen zijn geworden. Menig soldaat is door de Lombarden gedood; die weinig lust schenen te hebben om van meester te veranderen. Goed onderrigte lieden bevestigen dit feit.

— Het berigt, dat generaal Ulloa zijn ontslag als kommandant der Toskaansche troepen heeft ingediend, wordt bevestigd. Tevens is de heer Malanchini, oud lid van de provisionele regering vertrokken, om Garribaldi uit te noodigen naar Toskane te komen, waaraan de generaal zal voldoen.

— Het schijnt dat te Florence de zaakgelastigde van Frankrijk gedwongen is geweest het keizerlijke wapenbord van voor zijn hôtel weg te nemen en dat het volk bij die gelegenheid zich aan daden der verregaandste verachting en moedwil heeft overgegeven.

— De advokaat Salvagnoli, minister van Eeredienst in Toskane, had aan den Paus eene dépêche gezonden, waarin hij een kandidaat voor den vakanten zetel van Pistoja voorstelde. Pius IX ontving de dépêche, zag ze in, vouwde ze daarna weder digt en deed haar met het eenvoudige adres „aan mijnheer den advokaat Salvagnoli," per post den schrijver terugzenden. Deze was niet zeer gestreeld door die oplettendheid, wijl hij geenszins scheen te begrijpen, hoe de Paus eene regering niet erkende, welke tot dusverre door niemand nog erkend is. En ook niet als het de benoeming eens bisschops geldt! De advokaat heeft een treurig bewijs zijner schranderheid gegeven.

— Uit eene goede bron verneemt men, wat reeds meermalen gezegd is, dat de talrijke en hevige protesten der bevolkingen van Toskane, Modena, Parma en der Legatiën ten gunste van Viktor-Emmanuel en tegen de herstelling der hertogen verre van dat gewigt zijn, hetwelk hun toegekend wordt. Ofschoon het niet te ontkennen valt dat gelijk in elken staat, en bij iedere omstandigheid, velen min of meer stof tot klagen meenen te hebben, is echter de gisting het bedrijf der partijgangers, doch geenszins de algemeene drang der bevolking.

— Te Florence heeft het voorloopig goevernement besloten, dat de vertegenwoordigers in dubbel getal in de Wetgevende vergadering zitting nemen. Te Modena zullen de kiezers bestaan uit alle burgers ouder dan 21 jaar, die lezen kunnen. De Romagna wordt gereorganizeerd, als moest dat land aan den Paus niet worden teruggegeven.

— Uit Napels wordt, dd. 27 Julij, geschreven:

„De Koning is in plegtigen optogt den zegen van den Kardinaal-Aartsbisschop van Napels gaan ontvangen, en terwijl Z. M. de reliek van den H. Januarius eerbiedig kuste, vloeide het kostbare bloed, ofschoon het hoofd des Heiligen op het altaar was, iets dat bij menschengeheugen nog nooit geschied is.

„Sedert de beweging der Zwitsers gedempt is, blijft eene algemeene rust heerschen. Naar men zegt is de heer Latour, afgevaardigde van den Zwitserschen raad, naar Napels op reis, met het doel om van alle Napolitaansche vaandels het Zwitsersche wapen te doen verdwijnen. Gebeurt dit, dan zullen voorzeker vele soldaten, die nog in werkelijke dienst zijn, hun ontslag nemen."

— Men schrijft aan een Fransch blad:

„De stad Erzerum is geheel vernield, de schokken hebben zich dag bij dag doen gevoelen, en geen vier huizen zijn staande gebleven. Men telt nu 1200 dooden of gekwetsten en 15000 personen, de helft der bevolking, hebben het land verlaten. De overigen legeren onder tenten of in het open veld. De goeverneur, Arif-pacha heeft zich zeer slecht gedragen, door aan zijne hebzucht te midden der rampen voldoening te geven.

„De stad zal niet uit hare puinhoopen verrijzen; nog slechts twee maanden en het is weder koud en de inwoners haasten zich om in groote scharen het land te verlaten. Dat zijn weer 30,000 personen, die voor Turkije verloren en door Rusland, welke hen tot zich roept, gewonnen zijn. Want, wat er ook tegen gezegd wordt, niets is meer waar, dan dat de Russische propaganda aan alle oevers der Zwarte Zee op groote schaal gedreven wordt en vóor de toekomst ernstige gevolgen kan hebben. Ziehier hoe dit plaats heeft:

„Een raya (griek of armeniër) komt aan het Russische konsulaat te Trebizonde (want vooral daar geschiedt de inlijving in grooten getale.) Hij doet zijn paspoort vizeren, gaat per Russische stoomboot naar Redout-Kalé en van daar naar Koutaïs, waar hij zich op een afzonderlijk register laat inschrijven, den Keizer trouw zweert en een certifikaat ontvangt, hetwelk door geheel Rusland geldig is. In weerwil hiervan keert hij naar Trebizonde terug, verklaart zich onderdaan van Rusland en wordt als zoodanig door het konsulaat erkend, in weerwil eener ukase, welke een driejarig verblijf in Rusland vordert. De reis heeft 14 dagen geduurd en de raya 10 roebels (40 franken) verteerd. Turkije ziet dit kwaad inwortelen en doet er niets tegen, doch Europa behoorde te waken. De dag kan komen, dat de bevolkingen van Griekschen of Armenischen oorsprong Russiesch zullen zijn, en bij den minsten schok, welke het Turksche rijk doet waggelen, zullen zij het aan Rusland overleveren. Europa zal dan, maar te laat, de oogen openen; misschien is reeds nu de tijd voorbij.

ENGELAND.

LONDEN, 1 Aug. Het Hoogerhuis heeft den beruchten graaf Minto door den dood verloren.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 1 Aug. Sinds de openbaarmaking der diplomatieke stukken van Pruissen zijn de gevoelens jegens het Berlijner kabinet veel gunstiger. Uit goede bron wordt verzekerd, dat men aan eene verandering van ministerie niet denkt.

BERLIJN, 1 Aug. In de Kamers van Beijeren en Hannover werden dezer dagen de hartstogtelijkste diskussiën gevoerd. Te Munchen voerde professor Lassault, tot de katholieke partij behoorende, een heftigen strijd tegen Pruissen. Te Hannover verdedigde een der hoofden van de liberale partij de Pruissische politiek met een vinnigheid, die voor de strengste berisping van zijn eigen goevernement niet terugdeinsde, een goevernement, zooals hij zeide, dat na het Keurhessische het meest van alle Duitsche goevernementen verfoeid wordt.

De toestand in Duitschland is ernstig en het goevernement behoort de nationale beweging te leiden, niet te onderdrukken, wat onmogelijk zou zijn, en hervormingen in te voeren, waaraan de behoefte algemeen gevoeld wordt. Zelfs de Oostenrijksche pers spreekt ten gunste daarvan, onder anderen de *Frankfurter Zeit.*

STADSNIEUWS.

239ste Staats-Loterij. (Prijzen van ƒ 1000 en daarboven.) 3de Klasse, 3de Lijst: Nº 7774 ƒ 25,000, Nº 2865 ƒ 5000, Nº 8915 ƒ 1500, Nº. 16168 ƒ 1000.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 3 Augustus.

BEVALLEN (30 Julij): A. Zijfers, geb. Albach, Z. — (31 Julij): A. A. Verhagen, geb. Speekman, Z. - M. E; van Heusden, geb. Schutte, Z. - M. W. Wiegman, geb. Teunissen, Z.

OVERLEDEN (26 Julij): J. J. Godefroy, 91 j.

Wisselkoers.

4/m.	Parijs	ƒ 55 1/16	2/m.	Livorno	ƒ 38¾
Zigt	"	" 55 9/16	"	Napels	" 79
2/m.	Bordeaux	" 54⅝	3/m.	Petersburg	" 164
½ m.	"	" 55⅛	6/w.	Weenen	" 96
3/m.	Madrid	" 234	"	Augsburg	" 99
"	Cadix	" 236	"	Frankfort	" 99½
"	Sevilië	" 233	2/m.	Hamburg	" 35 3/16
"	Bilbao	" 233	Zigt	"	" 35 5/16
"	Lissabon	" 39½	2/m.	Londen	" 11.55
"	Porto	" 39½	Zigt	"	" 11.62½
2/m.	Genua	" 46¾		Rotterdam	" ⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 2 Aug. België 2½ pc. 55¾g; 4½ pc. 97¾p; Metal. 63; Nation. 67; Spanje 1½ pc. 31¾g; 3 pc. 41¾g.

PARIJS, 2 Aug. Rente kont. 4½ pc. —.—, op tijd 3 pc. 69.20; Credit mobilier 837.50; Fr.-Oost. Spoorw. 500.70; Russ. Spoorw.-Aktiën 500; Spanje 1½ pc. 32; 3 pc. 41⅝; Rom. Leening —.—.

MADRID, 1 Aug. Spanje 3 pc. 42.15; 1½ pc. 32.15.

LONDEN, 2 Aug. Cons. 94¾ a ⅞; Braz. 5 pc. —; 3 pc. Mexiko 18¾ a 19; 4½ pc. Peru —; 3 pc. id. —; 4½ pc. id. doll. bonds —; Grenada uitgest. 17¾ a ½; id. werkelijke 5⅝ a ⅝; 5 pc. Venez. 28½ a 29; 2¼ pc. id. 15¼ a ½; 3 pc. Port. 44¾ a 45¼; 3 pc. Spanje 44 a 44½; 1½ pc. id. 32¼ a ½; Coupons 4⅜ a ¾; Amortiz. —; 4½ pc. Russen —; 5 pc. id. —; 2½ pc. Holland 66 a 66½; 4 pc. id. — a —; Illinois Shares 66 a 67; id. 7 pc. Oblig. 78 a 80; Sardinië —; Ecuador —.

WEENEN, 2 Aug. Met. 5 pc. 75.50; Nat. 80 10; Bank-Aktiën 900; Noord-Bahn akt. —.—; Credit Anst. 217.—; O.-Fr. Spoorw. akt. 266.—; Lomb. Venetiaans. —.—, Nieuwe —.—; Wissel op Londen 3/m. 11.75; Goud 17; Zilver —.

BERLIJN, 2 Aug. Metalliek 5 pc. 63⅛; Nationale 67¼, Stiegl. 5de serie 99⅞; 6de id. 106¼; Rusland 5 pc. 105¾, Pruiss. Staats. 4½ pc. 88½; id. Nieuwe 5 pc. 103; Fr. Oost. Spoorw. 152½; Credit 91¾; Wissel op Londen 3/m. 6 th. 17⅛, Parijs —, Hamburg 142¾, Amst. 141¼, Weenen —, Petersburg —, Diskonto —.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		2 AUG.	4½ u.	gebl.
Amsterdam, Thesaurie	5 pCt.	106⅝		
Nederl. Bank	4 "	161½		
Nederl., Werkel. Schuld a	2½ pCt.	63 13/16	64	64
Dito Dito	3 "	76½	76¾	76⅝
Dito Dito	4 "	96½	96¾	96¾
Amortis. Syndik.	3½ "	94⅞		
Aand. Handel-Maatsch.	"	129¼	129⅜	129⅜
Oost-Ind. Leening	4 "	96		
Aand. Holl. Spoorweg.				
Leening idem	4½ pCt.			
Aand. Rijn-Spoorweg	4½ "			
Maatschappij van Weld.	4 "			
België, Cert. Adm. B. bk.	2½ "	51½		
Dito bij *Rothschild*	2½ "	52		
Frankrijk, Certifikaten	3 "			
Spanje, Obligatiën	1½ "	32	32¼	32 5/16
Dito	3 "	43¾	43 15/16	
Dito Binnenl.	3 "	41 5/16	41⅜	
Amortisable Schuld		9⅝		
Bewijzen Coupon		4⅜	4⅜	
Crediet Instel. bij *Prost & C°.*		120		
Portugal, Obligatiën	3 pCt.	44 7/16	44½	44 7/16
Dito 1856	3 "	43 7/16	43⅝	43 7/16
Dito Uitgestelde				
Rusl. Obl. bij *Hope en C°.*	5 pCt.	104½	104⅝	
Dito bij idem 1828/1829	5 "	102½		
Cert. bij idem 1831/1833	5 "	88⅝		
Dito bij idem 1840	4 "	86½	86¾	86¾
Dito bij *Stieglitz*	4 "	86⅝		
Dito Nieuwe	4 "			
Dito 5de Serie	5 "	94¾		
Dito 1855, 6de Serie	5 "	100⅝	100¾	100⅝
Dito adm. te Hamburg	5 "			
Dito dito te Londen	5 "			
Dito dito dito	4½ "	96⅝		
Inschrijving in Assignat.	6 "			
Certifikaten van dito	6 "			
Spoorweg Aktiën	5 "			
Polen, Aand. 1835 bij 300	ƒ	152	154½	
Obligatiën	4 pCt.	80½		
Pruissen, Obligatiën	5 "	100¾	101⅛	101
Aandeelen 1854	3½ "	208½		
Oostenrijk, Obl. bij *Goll en C.*	5 "			
Dito dito	4 "			
Dito Metalliek	5 "	59⅜	59⅝	59⅝
Dito Rente Amsterdam	5 "	77¾	78	78
Dito Nationale 1854	5 "	63 5/16	63½	63⅝
Dito dito	2½ "	31 11/16	31 13/16	31¾
Weener Bank-Aktiën	ƒ	888		
Dito Aand. ƒ. 250, 1839	"			
Dito dito " 250, 1854	4 pCt.	278		
Beijeren, Spoorweg Aandeelen				
Napels, Cert. bij *Lam. en B.*	5 "			
Dito bij *Rothschild*	5 "			
Denemarken, Oblig. te Lond.	5 "			
Dito	3 "			
Braziliën, Geldl. 1824 v. £ 100	5 "	99¼		
Dito 1839 van £ 100	5 "			
Dito 1843 " £ 100	4½ "			
Dito 1852	4½ "	91		
Dito 1858	4½ "			
Sardinië	5 "			
Peru, Geldl. 1854	4½ "			
Dito te Parijs				
Ecuador, Oblig. 1858	1 "			
Venezuela, dito 5 pCt. thans	3 "	27 7/16	27 9/16	
Dito Uitgestelde		14 3/16	14⅜	
Grenada, Obligatiën	3½ "	16½	16 9/16	
Dito Uitgestelde		5 7/16	5½	
Mexiko dito	3 "	18 1/16		
Nrd-Amer., Ph. *Hope en C.*, Lr. A	"	96		
Dito dito	" B "			
Dito bij *Rothschild*	6 pCt.			
Amerik. Bank-Aktiën				
Illinois Spoorweg-Aandeelen				
Dito Oblig. Constr. Bons.	7 pCt.	82	82¼	82⅛
Louisiana	5 "			
Griekenl., Obl. Geldl. 1825	5 "	4⅜		

Handel-Maatschappij kontant —; dito Leening 1858 4 pCt. —; Russische Spoorweg volgef. 221, 221½; Hypotheek 4½ pCt. —; Fr. Oost. Spw. Oblig. bij Hope 3 pCt. 125; Galv. 72; N. Port. 43 1/16, ¼.

De markt was algemeen in eene vastere stemming.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt., Prolongatie 2½ pCt., Diskonto 3 pCt.

VOORLOOPIG BERIGT DER BEURS van 3 Augustus tot 3½ ure.

Nederl. Werkel. Schuld a 2½ pc. 64; Aand. Handel-Maatsch. 129; Spanje, Binnenl. 3 pc. 41⅜; Rusl., Obl. bij Hope en C°. 5 pc. 104⅝, Cert. bij Stieglitz 1855, 6de serie 5 pc. 100¾, Oostenrijk, Met. 5 pc. 59½, dito Rente Amst. 5 pc. 78⅛, dito Nationale 1854 5 pc. 63½, dito 2½ pc. 31 13/16.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

De heeren Hope en C°., Ketwich en Voombergh en wed. W. Borski hebben bekend gemaakt, dat de coupons der 5 pc. Russische Certifikaten in zilver, 4de serie, hunner administratie, verschenen 1/13 Mei 1859, van heden af zullen worden betaald ten kantore van de Associatie-Kassa, met ƒ 19.37.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 3 Aug.

Tarwe bij gerijven: 130 ℔ o. b. Poolsche ƒ 313; 128 ℔ n. dito ƒ 278.

ROTTERDAM, 2 Aug. Tarwe: 163/2 ℔ j. Hoogl. Kleefs, ƒ 300; 162/2 ℔ Bovenlandsche Ris ƒ 175.

SCHIEDAM, 2 Aug. Regge. Verkocht: 141/2 ℔ Reval ƒ 177 6 w. — Van Gerst is in circa 75 last min of meer beschadigde Libau verkocht van ƒ 160 a 153 kt., wegende 104 a 106 ℔ Pool. — Moutwijn ƒ 14.75; Jenever ƒ 20,25; Amst. Proef ƒ 21,50 per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting. Spoeling ƒ 0,60 per ketel.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 2 Aug. Hall, Salisbury Harrison, Sunderland.
HELVOET, 2 Aug. Carr, Gem, Charlestown.
BROUWERSHAVEN, 2 Aug. Kiehl, Hebe, en Dijkama, Burgemeester Hoffmann, beide Batavia n. Rott. — Wierikx, Noach, Rott. n. Batavia.

UITGEZEILD:

TEXEL, 2 Aug. Grönwald, Maria, Frederikstad.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 2 Augustus, in lading naar:

Mainz.	J. Hammer, Mainz N°. 3.
Manheim en Ludwigsh.	Ligthart, Graaf van Parijs.
Wezel.	A. J. Balk, Vrouw Rebecca.
Keulen.	A. Köstermann, Cöln N°. 11.
Mannheim.	J. Andres, Telemach.
Duisburg.	B. L. Casimar, Sara.
Urdingen.	W. Klarenaar, 2 Gebroeders.
Maastricht.	B. van Mullekom, Stad Maastricht.

AMSTERDAM, 1 Augustus, vertrokken naar:

Coblentz.	I. Itschert, Delphin.
Keulen.	J. L. Wilson, Cöln N°. 40.

ARNHEM, 2 Aug. 34 duim.
KEULEN, 2

Advertentiën.

(1684) GETROUWD:

W. J. N. H. VAN DEN BERGH
met
P. J. A. CORNILLIE,
van *Rijssel.*

'S GRAVENHAGE, 3 Augustus 1859.

(1686) Bevallen van eene *DOCHTER*, E. DAMEN-JANSEN.

AMSTERDAM, 3 Augustus 1859.

DE PILLEN VAN HOLLOWAY, verbazende genezing van gal- en leverziekte. De heer B...., te *Leeuwarden*, was sedert drie jaren lijdende aan zware hoofdpijnen, bedorvene maag, leverziekte en zenuwen; hij raadpleegden onderscheidene bekwame geneesheeren, doch zijne ongesteldheid nam telkens toe. Einddelijk ziende dat de aangewende middelen alle vruchteloos waren, begon hij gebruik te maken van de pillen van Holloway en na dezelven gedurende weinige weken tijds genomen te hebben, werd hij volmaakt hersteld, en heeft sedert geen den minsten aanval van ziekte meer gevoeld.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

Doosjes Pillen à ƒ 0.80, ƒ 1.85, ƒ 3.00, ƒ 6.75, ƒ 13.50, ƒ 20.50.

Potjes Zalf à ƒ 0.80, ƒ 1.85, ƒ 3.00, ƒ 7.05, ƒ 13.85, ƒ 22.95.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij de Heeren ADAMA, Apothekers, Utrechtschestraat, Y N°. 251, en Nieuwendijk, L N°. 73, als Dépôthouders te *Amsterdam*, bij J. C. ... dépôthouder te *Utrecht*, G. VERHAART, dépôthouder te *Prinsland*, en bij SCHAATMAN, hoofd-dépôthouder te *'s Bosch*; alsmede ... Strand 244 (*Holloway's-Etablishment.*) (1554)

(1679) J. DE SMIT, Directeur du Pensionnat à Boxmeer, demande vers la Mi-Septembre un **Secondant** de la Religion R. C., muni de bons certificats, à même d'enseigner les Branches requises à une telle Institution. Outre le Logement, la Nourriture, le Blanchissage etc., le salaire sera à proportion des capacités. Lettres affranchies.

Voor een ouderloos Meisje van ruim 22 jaren, verlangt men eene betrekking, hetzij als **Huishoudster** of **Winkeldochter**, bij eene R. K. familie, tegen genot van eenig salaris. Adres met *franko* brieven-letter H. bij de Wed. J. R. VAN ROSSUM, Boekhandel te Utrecht. (1676)

Mooije, elegante en goedkoope

PENDULES,

nieuwe, bevallige vormen en nieuw geornéerd in het verguld, bronzen met verguld afgezet en geheel bronzen.

Eene keurige sortering Bronzen en Porseleinen

Moderateurlampen

Brittannia Metalen Trekpotten, Roomkannetjes, Suikerpotten, Spoelkommen, Bouilloires of Swikketles met Spiritus lamp, in nieuwe mooije modellen, fijn metaal en sterke, zware bewerking.

Fransche en Saksische Porseleinen

FIGUREN,

Vazen, Bekers, Pronkkoppen, Serviezen, Aschbakjes en andere Voorwerpen.

ENGELSCHE TAFELMESSEN, Voorsnijmessen, Dessertmessen van het fijnste Staal, met Ivoor, Balein, Natuurhoorn Hechten met en zonder Balance.

FIJNE KRISTALLEN Wijnglazen — Waterglazen — Bierglazen — Karaffen, enz.

MAHONIEHOUTEN Cassetten, Toiletkisten, Naaidoozen, Likeurkelders, fijne Theekisten en Theebussen.

VERLAKTE Trommels, Broodbakken, Bladen, Theestoven, Vogelkooijen enz.

Elegante en gemakkelijke REISZAKKEN, handige en solide KOFFERS, HOEDENDOOZEN, SCHEER-ÉTUIS, TROUSSES.

VERKOOPHUIS. (1597)

DE BRIEFLEZER.

Bij C. POTHAST, Boekhandelaar te Nijmegen, is verschenen:

De Brieflezer, leesboek voor de beide hoogste klassen eener lagere school. Verzameling van brieven, enz., in verschillende schrifthanden; door J. M. H. BOSMAN, Hoofdonderwijzer aan de openbare school te Druten. Prijs . . . . 65 Cents.

Een ieder in staat te stellen de ontvangen brieven met gemak te lezen, zijn eigen brieven behoorlijk te schrijven, ziedaar het tweeledig doel van dit werkje.

In zes afdeelingen: I. Kinderbrieven, II. Brieven van gelukwensching, III. Brieven in verschillende omstandigheden, IV. Familiebrieven, V. Brieven aan voorname personen; VI. Handelsbrieven, ontvangt de kooper hier eene verzameling van brieven over allerlei onderwerpen in eene meenigte verschillende schrifthanden, en daarenboven in eene zevende afdeeling, voorbeelden van de in het maatschappelijk leven meest voorkomende stukken, als: Verzoeken en Getuigschriften, Advertentiën, Telegrammen, Rekeningen, Kwitantiën, Wissels, Acceptatiën. Het geheel wordt voorafgegaan door de noodzakelijkste regels bij het schrijven en verzenden van brieven in acht te nemen, met de opgave der gebruikelijk titulatuur. Een en ander kan door particulieren, in het stellen weinig bedreven, met vrucht geraadpleegd worden. De keurige uitvoering maakt het werkje geschikt voor Instituten en Inrigtingen van middelbaar onderwijs; terwijl de geringe prijs het tevens onder het bereik der volksschool brengt.

De schrijver heeft het voornemen, achtervolgens eene geheele serie lees- en leerboeken te vervaardigen. Reeds verschenen daarvan:

Eerste Leesboek voor kinderen. (Eenlettergrepige woordjes).

Tweede Leesboek voor kinderen. (Een- en tweelettergrepige woorden).

Derde, Vierde, Vijfde en Zesde Leesboek. (1683)

(1678) Een braaf en eerlijk **Jong Mensch**, geschikt om, zoo wel Huisselijk Werk als Boodschappen voor een Kantoor te doen, is voor 't oogenblik zonder werk en wenschte gaarne geplaatst te worden. Hij is, wat zijn braafheid en eerlijkheid betreft van de beste getuigschriften voorzien en verzoekt belanghebbende zich onder de letters J. W. S. te wenden tot het Bureau van *de Tijd*, N. H. Ct.

Bij **P. N. VERHOEVEN**, *te 's Bosch*, *is van de pers gekomen* en alom verkrijgbaar:—

HANDBOEKJE

TER EERE VAN DEN

H. ALOYSIUS VAN GONZAGA,

bevattende eene korte levensschets, eene oefening op de zes Zondagen voor het Feest van dien Heilige, eene Noveen, benevens eenige gebeden. Een boekdeeltje in-32 (164 bladz.) met het afbeeldsel des Heiligen . . ƒ 0.35

Hetzelfde in zwart bazaan . . ƒ 0.32½

DE KUNST OM ZALIG TE STERVEN.

Met eene overweging over de hel, voor elken dag der week, door den Eerw. Pater J. HILLEGEER, S. J. In-18° (224 bladz.) . . . . ƒ 0.30

Bij denzelfden voorhanden:

Historische Katechismus, in historische voorbeelden, voor Kerk, School en Huis, door J. E. SCHMIDT, door F. R. DE BECKER, *Priester*, 3 deelen in 8°. ƒ 4.00

Christelijke zedeleer der Evangelische waarheden, in Zon- en Feestdaagsche sermoenen voorgedragen, door den Eerw. P. FRANS HUNOLT. Eerste deel. . . . . ƒ 1.25

☞ Dit belangrijk werk zal in 24 deelen in 8° kompleet zijn. Elke twee maanden verschijnt een deel.

Auxilia Sacri Tribunalis, auctore Ignatio WERSTENAUER, 276 pag. 18° . . . . . . ƒ 0.50

Défense de la Symbolique, ou nouvelles recherches sur les contrariétés dogmatiques entre les Catholiques et les Protestantes, par MOEHLER, Professeur etc. Volume in-8, formants le TOME TROISIÈME de la symbolique. . . . . ƒ 1.25

Les Dogmes Catholiques exposés, prouvés et vengés des attaques de l'hérésie et de l'incrédulité, par N. J. LAFORETS, Chanoine etc. 4 volumes in-8° ƒ 6.00

☞ De Heeren bezitters der vorige deelen, aan wie verzuimd mogt zijn de DÉFENSE DE LA SYMBOLIQUE of TOME IV DES DOGMES CATHOLIQUES te zenden, kunnen die op aanvrage nog bekomen.

Le premier besoin de l'homme ou traité de la prière. Sa necessité, ses conditions, ses différentes formes. Par l'abbé MILLET. Volume in-12. (450 pages) . . . . ƒ 0.75

Conseils de Tionide au jeune comte de Léon, pour conserver les fruits d'une bonne éducation et avis à qui pense au mariage; par le Père BRESCIANI. Traduit de l'Italien par l'abbé J. Gavard. Vol. in-8° . . . . ƒ 1.00

Bij den Boekh. C. L. VAN LANGENHUYSEN is gedrukt en alom te bekomen:

DE REGERING VAN PIUS IX

EN

HARE BESCHULDIGERS,

door

Dr W. J. F. NUIJENS.

Een Boekdeel van omstreeks 200 pagina's in 8°. Prijs ƒ 1.50.

HET KATHOLICISMUS

IN

betrekking met de Beschaving van Europa,

DOOR

W. J. F. NUIJENS.

Twee Deelen Zeven Gulden.

Bij bovengenoemden is mede verkrijgbaar:

Graduale en Antiphonarium in 8°.

De prijs van den Graduaal in ledenen band is ƒ 4.00.
Idem van den Antiphonarium . . . . ƒ 2.75.

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.